

استاندارد آموزشی نقاشی

www.ketab.ir

مینا نعمت‌اللهی

سرشناسه	نعمت‌اللهی، مینا
عنوان و نام پدیدآور	استاندارد آموزشی نقاشی / مولف مینا نعمت‌اللهی
مشخصات نشر	اصفهان: کنکاش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۵۲ ص: مصور (بخشی رنگی)؛ ۲۱ × ۲۸ س.م.
یادداشت	چاپ اول: پاییز ۱۳۸۱ چاپ دهم: پاییز ۱۴۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۶۵۸-۱
یادداشت	پشت جلد به انگلیسی: Mina Nematolahi. The Right Way Of Painting learning
موضوع	نقاشی -- راهنمای آموزشی
رده بندی کنگره	ND۱۱۱۵ الف ۶۶ع ۵/
رده بندی دیویی	۷۵۰/۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۰۴۷-۸۱م

انتشارات کنکاش ناشر بزرگ‌تر کشور سال ۱۳۹۰ و ناشر برگزیده استان سال ۱۳۸۸

استاندارد آموزشی نقاشی

مؤلف:	مینا نعمت‌اللهی
ناشر:	انتشارات کنکاش
نوبت چاپ:	اول
تاریخ نشر:	۱۴۰۰
تیراژ:	۵۰۰ جلد
مدیر تولید:	محمد جزینی
مدیر فنی:	مسعود جزینی
چاپ:	کنکاش
صحافی:	مردانی
قیمت:	۸۰۰۰۰ تومان - در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و مراکز توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۶۵۸-۱
	اصفهان، سه راه حکیم نظامی، ابتدای خیابان ارتش، چاپ و نشر کنکاش تلفن: ۳۶۲۵۸۰۴۹ (۰۳۱)

مراکز پخش:

- ✓ کتابفروشی فنی و حرفه‌ای - آدرس: فارس، شیراز، بلوار سیبویه، جنب سازمان فنی و حرفه‌ای،
تلفن: ۰۷۱۳۷۳۸۳۴۴۱-۰۷۱۳۷۳۶۷۷۸۸-۰۷۱۳۷۳۸۱۰۹۰-۰۹۱۷۵۸۸۱۰۹۰
- ✓ پخش کتاب کیمیا - آدرس: اصفهان، میدان شهداء، خیابان کاوه، بعد از میدان ۲۵ آبان، کوی ولیعصر، پلاک ۴۱۹،
تلفن: ۰۳۴۴۸۴۰۲۰-۳۴۴۸۰۲۸۵-۳۴۴۸۰۲۰ فاکس: ۳۴۴۵۸۸۰۲-۳۱-۰۳۱ همراه: ۰۹۱۳۳۲۷۶۹۷۳

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۴۳ - ترکیب حجم با نقطه، خط و سطح
مقدمه	فصل ۵: ترکیب بندی
فصل ۱: نقطه	۵-۱ - مفهوم ترکیب بندی و کاربرد آن در نقاشی
۱-۱ - آشنایی با نقطه و مفاهیم آن در هنرهای تجسمی	۵-۲ - ترکیب بندی در کادر معین
۱-۲ - اصول کاربرد نقطه و ارتباط تصویری آن	۵-۲-۱ - وحدت
۱-۲-۱ - تراکم	۵-۲-۲ - تعادل
۱-۲-۲ - تفرق	۵-۲-۳ - ریتم
۱-۲-۳ - تعادل	۵-۲-۴ - تناسب
۱-۲-۴ - ابزار مرسوم اثرگذار نقطه	۵-۳ - آشنایی با تناسبات طلایی و $\sqrt{2}$
۱-۳ - انواع مواد مصرفی در نقاشی و کاربرد آنها	۵-۴ - اصول تناسبات طلایی و $\sqrt{2}$
۱-۴ - انواع زمینه کار و کاربرد در نقاشی	۵-۵ - ترکیب بندی با عناصر نقطه، خط، سطح، حجم
۱-۵ - نقطه در یک کادر مشخص	فصل ۶: پرسپکتیو
فصل ۲: خط	۶-۱ - مفهوم پرسپکتیو و کاربرد آن در نقاشی
۲-۱ - آشنایی با خط، ویژگیها و انواع آن	۶-۲ - انواع پرسپکتیو
۲-۱-۱ - خط راست، شکسته، منحنی	۶-۲-۱ - یک نقطه‌ای
۲-۱-۲ - ساختاری و بیانی	۶-۲-۲ - دو نقطه‌ای
۲-۲ - خط در کادرهای محدود و مشخص	۶-۲-۳ - چند نقطه‌ای
۲-۳ - ویژگی خطوط ساختاری	۶-۳ - ویژگیهای پرسپکتیو
۲-۴ - ویژگی خطوط بیانی	۶-۳-۱ - ویژگی کوتاه شدن
۲-۴-۱ - خطوط بیانی برای ایجاد بافت	۶-۳-۲ - ویژگی بهم نزدیک شدن
۲-۴-۲ - خطوط بیانی برای ایجاد نقش و نگار	۶-۳-۳ - ویژگی پشت هم قرار گرفتن
۲-۴-۳ - خطوط بیانی برای ایجاد حرکت بصری	۶-۳-۴ - ویژگی نور و سایه
۲-۵ - ترکیب خط و نقطه در کادر	۶-۴ - اصول ترسیم انواع پرسپکتیو با رسم سطح (چرخش سطح در فضا)
فصل ۳: سطح	۶-۵ - ترسیم یک فضای مرئی از درون مکعب
۳-۱ - مفهوم، انواع آن و کاربرد سطوح در نقاشی	۶-۶ - ترسیم جهان مرئی با رعایت ویژگیهای پرسپکتیو
۳-۱-۱ - سطوح صاف، پست، بلند، انحنا دار و ...	فصل ۷: طراحی با خط
۳-۱-۲ - سطوح هندسی و غیر هندسی	۷-۱ - خط و انواع آن در طراحی
۳-۲ - ترسیم انواع سطوح	۷-۲ - علل استفاده از خطوط در طراحی
۳-۳ - ترکیب سطح با نقطه	۷-۳ - اصول ترسیم خطوط بیانی
۳-۴ - ترکیب سطح با خط	۷-۴ - اصول ترسیم خطوط ساختاری
۳-۵ - ترکیب سطح با نقطه در کادر	۷-۵ - اصول طراحی با خطوط ساختاری بیانی در کادر
فصل ۴: حجم	فصل ۸: طراحی اشکال و احجام هندسی منظم و نامنظم
۴-۱ - مفهوم، انواع و کاربرد حجم در نقاشی	۸-۱ - اصول طراحی اشکال و احجام هندسی و ترکیب آنها
۴-۲ - اصول ترسیم حجم	۸-۲ - تجسم اشیاء در قالب اشکال هندسی و ترسیم آنها
۴-۳ - ترکیب حجم با نقطه	۸-۳ - طراحی اشکال و احجام هندسی نامنظم
۴-۴ - ترکیب حجم با خط	۸-۴ - ساخت واریاسیون تیره - روشن
۴-۵ - ترکیب حجم با سطح	

- ۸-۵- استفاده از واریاسیون تیره - روشن برای جنسیت‌های مختلف اشیاء _____ ۷۰
- ۸-۶- اصول طراحی اشکال و احجام هندسی در واریاسیونهای مختلف _____ ۷۱
- فصل ۹: طراحی از طبیعت بی جان _____ ۷۵
- ۹-۱- مفهوم طبیعت بی جان و کاربرد آن در طراحی و نقاشی _____ ۷۵
- ۹-۲- اصول طراحی طبیعت بی جان با رعایت ترکیب بندی صحیح (اشیاء، میوه‌جات و...) _____ ۷۵
- ۹-۳- اصول طراحی با توجه به جنسیت و بافت اشیاء _____ ۷۷
- فصل ۱۰: طراحی از طبیعت _____ ۷۹
- ۱۰-۱- آشنایی با طبیعت و ویژگیهای آن _____ ۷۹
- ۱۰-۲- اصول طراحی از طبیعت آزاد (آسمان، آب، زمین...) _____ ۷۹
- ۱۰-۳- پرسپکتیو در طبیعت _____ ۸۴
- ۱۰-۴- طراحی پخش نور و سایه در طبیعت (سایه افتان و سایه روشن) _____ ۸۵
- ۱۰-۵- اصول طراحی ثابت‌ها و سیالها در طبیعت _____ ۸۸
- ۱۰-۶- طراحی بافت در طبیعت _____ ۸۹
- فصل ۱۱: آناتومی عمومی بدن انسان _____ ۹۳
- ۱۱-۱- تقسیمات کلاسیک آناتومی بدن _____ ۹۳
- ۱۱-۲- اصول طراحی بدن در حالت احجام _____ ۹۴
- ۱۱-۳- اصول طراحی بدن با رعایت پرسپکتیو _____ ۹۷
- ۱۱-۴- اصول طراحی بدن با لباس و بدون لباس در حالت‌های مختلف در مدت زمان معین _____ ۹۹
- ۱۱-۵- اصول طراحی حرکات بدن با رعایت مرکز ثقل _____ ۱۰۳
- ۱۱-۶- اصول طراحی بدن انسان بصورت گروهی در حالت‌های مختلف _____ ۱۰۶
- ۱۱-۷- طراحی بدن انسان با توجه به جهت نور و درآوردن سایه روشن _____ ۱۰۹
- فصل ۱۲: طراحی از دست و پا در حالت‌های مختلف _____ ۱۱۳
- ۱۲-۱- تقسیمات کلاسیک دست _____ ۱۱۳
- ۱۲-۲- اصول طراحی حرکات مختلف دست با گرفتن اشیاء در دست یا بدون آنها _____ ۱۱۴
- ۱۲-۳- تقسیمات کلاسیک پا _____ ۱۱۶
- ۱۲-۴- اصول طراحی پا در حالت‌های مختلف بدون کفش و جورات و با آنها _____ ۱۱۷
- ۱۲-۵- اصول طراحی دست و پا با توجه به جهت تابش نور _____ ۱۱۷
- فصل ۱۳: طراحی چهره در حالت‌ها و چرخشهای مختلف _____ ۱۱۹
- ۱۳-۱- مجسمه و تقسیمات و کاربرد آن در طراحی _____ ۱۱۹
- ۱۳-۲- اصول طراحی از مجسمه در حجم هندسی خود _____ ۱۱۹
- ۳-۳- تقسیمات و تناسبات کلاسیک چهره _____ ۱۲۰
- ۳-۴- اصول طراحی تقسیمات و تناسبات چهره _____ ۱۲۰
- ۳-۵- آشنایی با اعضاء چهره (چشم، بینی، گوش، لب، مو، ابرو) _____ ۱۲۲
- ۳-۶- اصول طراحی تک تک اعضاء صورت _____ ۱۲۲
- ۳-۷- اصول طراحی چهره خود در آئینه در جهات مختلف _____ ۱۲۷
- ۳-۸- اصول طراحی چهره دیگران در جهات مختلف: _____ ۱۲۸
- ۳-۸-۱- تمام رخ _____ ۱۲۸
- ۳-۸-۲- نیم رخ _____ ۱۲۸
- ۳-۸-۳- سه رُخ _____ ۱۲۸
- ۳-۸-۴- از بالا _____ ۱۲۹
- ۳-۸-۵- از پائین _____ ۱۳۰
- ۳-۸-۵- از پشت سر _____ ۱۳۰
- ۳-۹- اصول طراحی حالات چهره (غم شادی فریاد مطالعه و...) _____ ۱۳۰
- فصل ۱۴: آناتومی حیوانات _____ ۱۳۱
- ۱۴-۱- آناتومی حیوانات و کاربرد آن در طراحی _____ ۱۳۱
- ۱۴-۲- اصول طراحی بدن حیوانات با رعایت پرسپکتیو و احجام _____ ۱۳۳
- ۱۴-۳- اصول طراحی بدن حیوانات در حال حرکت در حالت‌های مختلف _____ ۱۳۴
- ۱۴-۴- اصول طراحی بدن حیوانات در جهات مختلف تابش نور _____ ۱۳۶
- ۱۴-۵- اصول ویژگی پوستی بدن حیوانات _____ ۱۳۸
- فصل ۱۵: کارکردن با رنگ _____ ۱۴۱
- ۱۵-۱- مفهوم رنگ و کاربرد آن در نقاشی _____ ۱۴۱
- ۱۵-۲- مفهوم فیزیک رنگ و کاربرد آن در نقاشی _____ ۱۴۱
- ۱۵-۲-۱- قانون انکسار نور نیوتن _____ ۱۴۱
- ۱۵-۳- رنگهای اصلی نور _____ ۱۴۳
- ۱۵-۳-۱- سرخ Magenta _____ ۱۴۳
- ۱۵-۳-۲- سبز _____ ۱۴۳
- ۱۵-۳-۳- آبی Cyan _____ ۱۴۳
- ۱۵-۴- اختلاط افزایشی نور _____ ۱۴۴
- ۱۵-۵- رنگهای اصلی (رنگ دانه) _____ ۱۴۴
- ۱۵-۱۲-۱- قرمز _____ ۱۴۴
- ۱۵-۱۳-۲- آبی _____ ۱۴۴
- ۱۵-۱۳-۳- زرد _____ ۱۴۴
- ۱۵-۶- اختلاط کاهشی _____ ۱۴۴
- ۱۵-۷- رنگهای ثانویه _____ ۱۴۴
- ۸- استفاده از واریاسیون تیره - روشن برای جنسیت‌های مختلف اشیاء _____ ۷۰

- ۱۵-۸ رنگهای ثالثه ۱۴۴
- ۱۵-۹ اصول تهیه رنگهای ثانویه از ترکیب رنگهای اصلی ۱۴۴
- ۱۵-۱۰ اصول تهیه رنگهای ثالثه از ترکیب رنگهای اصلی ۱۴۴
- ۱۵-۱۱ مفهوم دایره رنگ و کاربرد آن در نقاشی ۱۴۴
- ۱۵-۱۲ اصول ساخت دایره رنگ ۱۴۴
- ۱۵-۱۳ صفات رنگ و تعاریف آنها ۱۴۵
- ۱۵-۱۳-۱ فام رنگ Hue ۱۴۵
- ۱۵-۱۳-۲ اشباع رنگ ۱۴۶
- ۱۵-۱۳-۳ ارزش رنگ value ۱۴۶
- ۱۵-۱۴ مفهوم هارمونی رنگ ۱۴۶
- ۱۵-۱۵ هارمونی کردن رنگ (انتخاب رنگ هارمونی در دایره رنگ) ۱۴۶
- ۱۵-۱۶ مفهوم تباین رنگ و کاربرد آن در نقاشی ۱۴۷
- ۱۵-۱۷ اصول ساخت انواع تباین ۱۴۸
- ۱۵-۱۷-۱ تباین فام ۱۴۸
- ۱۵-۱۷-۲ تباین تیره، روشن ۱۴۸
- ۱۵-۱۷-۳ تضاد اشباع ۱۵۱
- ۱۵-۱۷-۴ تباین مکمل ها ۱۵۰
- ۱۵-۱۷-۵ تباین همزمان ۱۵۰
- ۱۵-۱۷-۶ تباین گرم - سرد ۱۴۹
- ۱۵-۱۷-۷ تباین وسعت سطح ۱۵۱
- ۱۵-۱۸ رنگهای خنثی ۱۵۳
- ۱۵-۱۸-۱ سیاه ۱۵۳
- ۱۵-۱۸-۲ سفید ۱۵۳
- ۱۵-۱۸-۳ خاکستری ها ۱۵۳
- ۱۵-۱۹ مفهوم واریاسیون و انواع آن ۱۵۳
- ۱۵-۱۹-۱ واریاسیون سیاه و سفید ۱۵۳
- ۱۵-۱۹-۱ واریاسیون رنگی ۱۵۳
- ۱۵-۲۰ اصول تهیه واریاسیون سیاه و سفید ۱۵۳
- ۱۵-۲۱ اصول تهیه واریاسیون رنگی ۱۵۳
- ۱۵-۲۲ مفهوم سایه رنگ ۱۵۴
- ۱۵-۲۳ مفهوم تونالیته رنگ ۱۵۵
- ۱۵-۲۴ اصول ساخت تونالیته رنگ با انتخاب یک رنگ از دایره رنگ ۱۵۵
- ۱۵-۲۵ مفهوم رنگ موضعی (رنگ طبیعی اشیاء) ۱۵۵
- ۱۵-۲۶ آشنایی با رنگها با مفهوم بیان عاطفی آنها و انواع آن: ۱۵۶
- ۱۵-۲۶-۱ بیان عاطفی رنگهای اولیه (اصلی) ۱۵۶
- ۱۵-۲۶-۲ بیان عاطفی رنگهای ثانویه ۱۵۷
- ۱۵-۲۶-۳ بیان عاطفی رنگهای ثالثه ۱۵۷
- ۱۵-۲۷ اصول آنالیز رنگی فصول سال در کادر معین ۱۵۷
- فصل ۱۶: تکنیکهای مختلف نقاشی ۱۵۹
- ۱۶-۱ مواد مورد نیاز در نقاشی، انواع و کاربرد آنها ۱۵۹
- ۱۶-۱-۱ مدادهای رنگی (خشک و چرب) ۱۵۹
- ۱۶-۱-۲ پاستل گچی و روغنی ۱۶۱
- ۱۶-۱-۳ رنگهای آبی ۱۶۱
- ۱۶-۱-۳-۱ مرکبها ۱۶۱
- ۱۶-۱-۳-۲ آبرنگ ۱۶۲
- ۱۶-۱-۳-۳ گواش ۱۶۳
- ۱۶-۱-۳-۴ اکولین ۱۶۴
- ۱۶-۱-۳-۵ آکرلیک ۱۶۴
- ۱۶-۱-۳-۶ جوهرهای رنگی ۱۶۵
- ۱۶-۲ ابزار و وسایل مورد نیاز در تکنیکهای مختلف انواع و کاربرد آنها ۱۶۵
- ۱۶-۲-۱ ابزار اثرگذار ۱۶۵
- ۱۶-۲-۲ قلمو و انواع آن ۱۶۵
- ۱۶-۲-۲-۱ قلموهای رنگهای روغنی ۱۶۵
- ۱۶-۲-۲-۲ قلموی رنگهای آبی ۱۶۷
- ۱۶-۲-۳ کاردک در اندازههای مختلف ۱۶۸
- ۱۶-۲-۴ پالت (تخت و کاسه‌ای) ۱۷۰
- ۱۶-۳ نگهداری و محافظت از ابزارها ۱۷۰
- ۱۶-۴ انواع حلالها و مورد مصرف آنها در نقاشی ۱۷۱
- ۱۶-۴-۱ آب ۱۷۱
- ۱۶-۴-۲ نفت ۱۷۱
- ۱۶-۴-۳ ترابانتین و اسکاتیو ۱۷۱
- ۱۶-۴-۴ تینر ۱۷۲
- ۱۶-۴-۵ روغن (تزرک، الیف و کنجد) ۱۷۲
- ۱۶-۵ انواع چسبها و کاربرد آنها در نقاشی ۱۷۲
- ۱۶-۵-۱ چسب چوب ۱۷۲
- ۱۶-۵-۲ چسب صحافی ۱۷۳
- ۱۶-۵-۳ چسب DNS ۱۷۳
- ۱۶-۵-۴ آرالیت ۱۷۳
- ۱۶-۵-۵ میسکیت ۱۷۳
- ۱۶-۵-۶ سلفون چسب دار ۱۷۴
- ۱۶-۵-۷ صمغها ۱۷۴
- ۱۶-۵-۸ عسل ۱۷۵
- ۱۶-۵-۹ سریشم ۱۷۵
- ۱۶-۵-۱۰ موم ۱۷۵

پیشگفتار

مجموعه حاضر، چکیده‌ای از بهترین کتب هنری و تجارب و اطلاعات فردی مؤلف می‌باشد که به یاری خداوند متعال و تلاشهای مستمر، فراهم آمده است و به تأیید بسیاری از اساتید و صاحب نظران این رشته رسیده است.

این کتاب براساس نیاز دانشجویان، مربیان، مدیران، هنرجویان و متقاضیان آزمون مربیگری و مدیریت و علاقمندان به این رشته، مطابق با استاندارد آموزشی سازمان فنی و حرفه‌ای برای اولین بار کشور تنظیم و به تأیید آن سازمان رسیده است.

در این کتاب کوشش شده تا با مطالب جامع و مفید، بینش صحیح و یادگیری عمیقی از هنر طراحی در علاقمندان به این رشته، ایجاد گشته و هنرجو را، به طراحی از موضوعات مختلف، با تکیه بر دید فردی، قادر سازد.

تدریس و مطالعه این کتاب بهتر است به گونه‌ای باشد که حساسیت و کنجکاوی هنرجو، نسبت به محیط اطرافش برانگیخته شود و نیروی خلاقیت و آفرینش در وی زنده گردد و بیاموزد که از نگاه خود، با احساس و تخیل و برداشت خود، به طراحی بپردازد و همواره از تقلید کورکورانه خودداری کند و شهامت ابداع سبک و روشی خاص را برای خود، داشته باشد.

هنرجو می‌بایست به شناسایی، تحقیق و تحلیل از پدیده‌های پیرامونش بپردازد و بهتر است مدرسین، شیوه تدریس خود را براین مبنا پایه‌ریزی کنند.

در تکمیل و تفهیم مطالب، تصاویری ارائه شده است که مربی می‌بایست به تشریح و تفسیر این تصاویر پرداخته و با هدف ارتقاء سواد بصری، هنرجو را وادار به کنجکاوی و بررسی ویژگیهای طرح کند.

در آخر لازم به ذکر است که در فصول مختلف مطالبی اضافه بر استاندارد آموزشی اما ضروری برای هر مبحث، جهت تکمیل و تفهیم مطالب، گنجانده شده است.